

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 8 від 28.01.2020 р.
уведено в дію наказом в.о. ректора
№ 28-р від 28.01.2020 р.

Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою радою
університету,
протокол № 16 від 09. 07. 2024 р.,
уведеними в дію

наказом в.о. ректора
№ 216-р від 09.07. 2024 р.

В. о. ректора Надія ДРОБИК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКУ АКАДЕМІЧНИХ
ВЗАЄМВІДНОСИН У ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (далі – Положення) визначає основні засади академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності університетської громади як невід'ємної складової системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі – Університет, ТНПУ), при вирішенні питань кадрового забезпечення, підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів та підвищення їх кваліфікації тощо.

1.2. Положення застосовується в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньо університетській нормативній базі. Як в Положенні, так і безпосередній діяльності враховуються вимоги таких документів (зі змінами та доповненнями): Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази.

1.3. У положенні додатково, окрім загальнодержавної нормативної бази, використана, проаналізована (за необхідності – адаптована до особливостей діяльності університету) інформація з відкритих джерел електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій, рекомендації Міністерства освіти і науки України, освітня і наукова періодика, дані національних та міжнародних опитувань тощо.

1.4. Зміст основних визначень, використаних у положенні, відображений в Кодексі академічної доброчесності ТНПУ.

1.5. Положення є складовою загальної нормативної бази університету, розміщується в електронному реєстрі основної чинної нормативної бази системи управління якістю діяльності університету, що є складовою розділу «Загальна інформація» офіційного сайту університету.

2. Система сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ТНПУ

Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин (далі – академічної доброчесності) у ТНПУ має наступні логічно взаємопов'язані між собою складові:

- нормативну базу, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи з забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності. Сюди відносяться базові нормативні документи, зокрема Кодекс корпоративної культури ТНПУ, Кодекс академічної доброчесності ТНПУ, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ТНПУ, Положення про комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики

та управління конфліктами, Положення про групу сприяння академічній доброчесності, інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньо- наукової діяльності в університеті, в яких у тому числі відображаються питання академічної доброчесності;

- структурні підрозділи та уповноважені комісії, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність університету, а також виконують наглядову та контролюючу функцію. Серед них: 1) група сприяння академічній доброчесності; 2) постійно діюча університетська Комісія з етики та управління конфліктами з терміном повноважень 2 роки, постійний та тимчасовий (за необхідності) склад якої призначається наказами ректора; 3) одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності, які, за необхідності, створюються наказами ректора, розпорядженнями проректорів університету, деканів факультету, головного редактора наукового журналу та голови спеціалізованої вченої ради; 4) одноразово сформована спеціальна комісія з виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності у захищеній дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук, а також кваліфікаційній роботі на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр», «магістр», які в випадку повідомлення про таке порушення створюються наказом ректора або розпорядженням декана факультету.

Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених комісій повинні обов'язково входити представники органів студентського самоврядування.

До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

Засідання комісій вважається правомірним у разі, якщо участь у їх роботі приймає не менше дві третини членів. Рішення комісій вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням.

- інформаційна база, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності в університеті у питаннях академічної доброчесності і основними складовими якої є:
 - вкладка «Академічна доброчесність» у розділі «Наука» ТНПУ;
 - інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату, які створені спільно з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на плагіат;
 - інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками роботодавців, стейкхолдерами;
 - матеріали, присвячені популяризації принципів академічної

доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (банери, інфографіка, роздаткові матеріали тощо);

- інструменти впровадження принципів дотримання академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності працівників університету, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:
 - інформаційно-консультативний супровід викладачів та здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів на сайті бібліотеки, друк буклетів, постерів та листівок, розробка та поширення відео-роликів та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності;
 - масові відкриті онлайн-курси «Академічна доброчесність: виклики, дії, успішні історії», «Основи інформаційної грамотності та роботи з даними», «Основи академічного письма»;
 - реалізація програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці»;
 - лекції основних стейкхолдерів вищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього і наукового процесів в рамках всеукраїнських та міжнародних проектів з академічної доброчесності, грантових програм тощо;
- інструменти контролю додержання принципів дотримання академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності університету, які передбачають:
 - здійснення анкетування учасників наукового та освітнього процесів на предмет порушень академічної доброчесності;
 - обов'язкову перевірку наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

3. Управління процесом дотримання академічної доброчесності на загальноуніверситетському та локальному рівнях

3.1. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні здійснює проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва.

3.2. Дорадчим органом є група сприяння академічній доброчесності (далі – Група). Головна мета її діяльності – сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності університету. Завдання, функції, порядок організації роботи Групи, її структура, порядок взаємодії Групи з іншими підрозділами університету, відповідні права та межі відповідальності Групи визначаються окремим положенням.

3.3. Вирішення основних завдань та виконання функцій здійснюється Групою спільно з підрозділами університету відповідно до напрямку їх діяльності.

3.3.1. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності в освітній діяльності університету та інформування здобувачів вищої освіти і співробітників університету про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюється:

- у частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на першому та другому рівнях – навчально-науковим центром організації освітнього процесу, навчально-науковим центром якості освіти;
- у частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому та четвертому рівнях – відділом аспірантури і докторантури.

3.3.2. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснює проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва. Контроль за дотриманням принципів академічної доброчесності, реалізацію заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності при здійсненні окремих напрямів наукової діяльності проводиться в частині:

- діяльності наукових журналів університету – головними редакторами та відповідальними секретарями наукових журналів;
- проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо) – головами організаційних комітетів заходів;
- проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів – службою вченого секретаря і головами спеціалізованих вчених рад;
- захисту прав інтелектуальної власності – навчально-науковим центром проектної та науково-технічної діяльності;
- виконання науково-дослідних робіт (далі – НДР), що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів – навчально-науковим центром проектної та науково-технічної діяльності та науковими керівниками НДР.

3.3.3. Управління процесом дотримання академічної доброчесності на факультетах здійснюють:

- з питань дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі та з інших питань, пов'язаних з дотриманням принципів академічної доброчесності (окрім наукової діяльності) – заступник декана;
- з питань академічної доброчесності в науковій діяльності – заступник декана з наукової роботи.

3.3.4. Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності проводиться у тому числі студентським урядом та студентською профспілкою університету, науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ТНПУ.

3.3.5. Інформаційно-технологічна діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних здійснюється відділом у справах молоді, бібліотекою ТНПУ та відповідальною особою за перевірку на плагіат програмними засобами.

4. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності

4.1. Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників університету.

4.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками університету виявляються керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

4.3. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись особами, зазначеними у пункті 4.2 Положення, комісіями з академічної доброчесності, Комісією з етики та управління конфліктами, спеціальною комісією з виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

4.3.1. Викладач може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

4.3.2. Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність: зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи або повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи. Деталізація академічної відповідальності може бути зазначена в регламенті дисципліни або регламенті виконання кваліфікаційної роботи.

4.3.3. Завідувачі кафедр, декани факультетів можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

4.3.4. Завідувачі кафедр, декани факультетів, керівники структурних підрозділів та проректори університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам університету, які порушили

академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагиату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

4.3.5. Одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності можуть призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти - виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників університету - позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо.

4.3.6. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами (крім визначення зазначених у пунктах 4.3.1-4.3.5 видів академічної відповідальності) можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти та співробітників університету:

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти I/II рівнів про вчинене порушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів;
- рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

для здобувачів вищої освіти:

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
- оголошення письмової догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з університету;

для співробітників університету:

- виключення із вченої ради, дорадчих і робочих органів університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- письмове попередження;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом;
- відмова в присвоєнні педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- звільнення.

4.3.7. Університетська Комісія з етики та управління конфліктами має повноваження рекомендувати до розгляду Вченою радою університету (з

подальшим клопотанням перед Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників університету таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

4.3.8. Спеціальна комісія з виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності у разі встановлення таких фактів у захищеній дисертаційній чи кваліфікаційній роботі надає ректору, вченій раді ТНПУ, декану факультету, завідувачу кафедри рекомендацію скасувати рішення про присудження ступеня вищої освіти/наукового ступеня.

4.4. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій. Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

4.5. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію університету, інституту (факультету), кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників);
- інших обставин вчинення порушення.

4.6. У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, декан факультету, керівник структурного підрозділу університету, проректор університету не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає на ім'я ректора клопотання про створення комісії з академічної доброчесності для розгляду порушення або про розгляд порушення університетською Комісією з етики та

управління конфліктами (відповідно до повноважень комісій щодо призначення видів академічної відповідальності, які зазначені у пунктах 4.3.5-4.3.6 Положення). У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.

Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника університету.

4.7. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності комісіями з академічної доброчесності або університетською Комісією з етики та управління конфліктами визначена у Положенні про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами.

4.8. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності за пунктами 4.3.1-4.3.4 Положення, рішенням одноразової комісії з академічної доброчесності або університетської Комісії з етики та управління конфліктами, особа, звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в університеті, або співробітник університету, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом ректора.

У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ) розгляд апеляції здійснюється за наказом ректора університетською Комісією з етики та управління конфліктами.

4.9. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

4.10. Процедура виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності у захищених дисертаціях та кваліфікаційних роботах випускників Спеціальною комісією з виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності, а також порядок апеляції на рішення Спеціальної комісії визначені в Порядку виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності у ТНПУ.

5. Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату

5.1. Перевірці на наявність ознак академічного плагіату обов'язково підлягають:

- навчальні (курсіві роботи (проекти), реферати тощо) та кваліфікаційні (атестаційні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти, які на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником навчальної/кваліфікаційної роботи або відповідальними на кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку – відповідно до Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти ТНПУ;
- науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), монографії, а також електронні твори (дистанційні курси, масові відкриті онлайн курси тощо), які на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;
- наукові роботи (рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів, далі - конференцій), дисертації), які на етапі подання робіт до редакційну колегію журналу, в оргкомітет конференції, до розгляду спеціалізованою вченою радою (залежно від типу роботи) перевіряються відповідальним секретарем наукового журналу (відповідальним секретарем конференції, секретарем спеціалізованої вченої ради) або іншими особами, що призначаються розпорядженням головного редактора наукового журналу (голови організаційного комітету конференції, голови спеціалізованої вченої ради, декана факультету або завідувача кафедри) відповідно до типу роботи;
- заключні звіти за результатами виконання НДР, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевого бюджетів, які перед поданням на затвердження до навчально-наукового центру проєктної та науково-технічної діяльності перевіряються науковим керівником НДР або іншими особами, що можуть призначатися розпорядженням проректора з наукової роботи. Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду.

5.2. Перевірка всіх видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів (далі – програми), які дозволяють згенерувати звіт за результатами перевірки (далі – звіт) зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та (або) ілюстративних запозичень.

5.3. Програми можуть знаходитись у відкритому доступі або надаватись університету компаніями-розробниками на платній чи безоплатній основі. При цьому для підвищення об'єктивності перевірки для науково-методичних робіт,

монографій, електронних творів і наукових робіт рекомендовано застосування принаймні двох програм. Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, ілюстрацій тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програму, функціональні можливості якої в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню.

5.4. Алгоритм перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату визначається окремою інструкцією.

5.5. У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота (залежно від її типу) допускається до захисту, рецензування або розгляду, рекомендується до друку, вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

5.6. Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку. За необхідності для детального аналізу робіт можуть залучатись експерти:

- для навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, науково-методичних робіт, монографій, електронних творів – з числа висококваліфікованих спеціалістів, що працюють на кафедрі, розпорядженням завідуючого кафедрою. За необхідності до складу комісії залучаються представники кафедр факультету, представники кафедр інших факультетів;
- для наукових робіт – з числа членів редакційної колегії розпорядженням головного редактора наукового журналу, з числа членів організаційного комітету розпорядженням голови організаційного комітету конференції, з числа членів спеціалізованої вченої ради розпорядженням голови спеціалізованої вченої ради, з числа висококваліфікованих спеціалістів кафедри розпорядженням декана факультету або завідувача кафедри (залежно від типу роботи);
- для заключних звітів за результатами виконання НДР, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевого бюджетів – з числа провідних вчених університету із відповідної галузі знань або наукового напрямку.

5.7. Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку. Причини повернення роботи зазначаються у протоколі перевірки. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення (залежно від типу роботи), вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

5.8. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття

запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона (залежно від типу роботи) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності. Причини недопущення роботи до захисту рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності зазначаються у протоколі перевірки. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається уповноваженою особою або комісією у відповідності до пункту 4.3 Положення. У разі виявлення зазначених вище фактів при перевірці заключних звітів за результатами виконання НДР за рахунок державного та/або місцевого бюджетів, вони рекомендуються для обов'язкового доопрацювання авторським колективом (без виділення додаткового фінансування).

5.9. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб або незгоди автора (авторів) роботи з результатами перевірки процедура подання та розгляду апеляції визначається пунктами 4.10 і 4.11 Положення.

6. Заходи з попередження порушень академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності

Попередження порушень принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в академічному середовищі університету здійснюють організаційно-методичні та наукові підрозділи університету проведенням комплексу профілактичних заходів, основні з яких полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої освіти та співробітників університету про необхідність дотримання правил Кодексу корпоративної культури ТНПУ, Кодексу академічної доброчесності, виконання цього Положення та інших загальнодержавних і внутрішньоуніверситетських нормативних документів, правил академічної етики;
- підписанні здобувачами вищої освіти та співробітниками університету Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності;
- організації заходів з метою популяризації основ академічного письма та інформаційної культури;
- викладанні основ академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в окремому блоці дисципліни «Основи наукових досліджень»;
- формуванні завдань для навчальних та кваліфікаційних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах;
- щорічному проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність університету для здобувачів вищої освіти та співробітників університету;
- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених

- інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- розробці спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;
 - створенні та розміщенні в університеті матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту або науковий ступінь (банери, інфографіка, відео ролики, роздаткові матеріали тощо);
 - розміщенні в інституційному репозитарії ТНПУ кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти (в обов'язковому порядку після їх захисту), наукових та методичних робіт науково-педагогічних працівників для забезпечення прозорості, чесності, відповідальності та інших принципів академічної доброчесності.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора або наказом ректора за рішенням Вченої ради університету або відповідного дорадчого органу, у такому ж порядку Положення скасовується.

7.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.